

— V državnem zboru se pa posvetujejo o novi postavi za razna dela, katerih je treba pri stavbah. Nova postava, če ostane pri načrtu za-njo, ne bode dobra za zidarje, tesarje itd. na kmetih, ter podpira le bolj mestne stavbarje.

Štajarsko. Poslanca dr. Kraus in dr. Foregger sta poslala do vseh nemških poslancev pismo ter jih nagovarjata, naj se potegnemo za »mučeno« nemštvo v slov. deželah. Moža bi rada, da se vlada prisili od njih, naj ne usliši nobene naše prošnje, pač pa popravi, t. j. odpravi njim na ljubo vse, kar je storila doslej glede na pravice in želje slov. ljudstva, pa zato ni nemškim liberalcem po volji. No veliko bi pač ne bilo v tem za vlado popravila. — Povodnji je bilo po gorenjih delih naše dežele veliko, več mostov se je podrla.

Koroško. Janičarji so bili svoje dni najhujši sovražniki kristijanov, enaki pa so naše dni nemškutarji nasproti slov. rodoljubom, izlasti na Koroškem cvete še za-nje pšenica, kajti glas za nemškutarja je najbolje spričevalo pri nekaterih službah in kdor vspleza tako do take službe, dela rad, kakor pravi janičar ter tepta pravice slov. ljudstva, kar največ more. Malo je slov. učiteljev in nemškutarji so jim večinoma »za gospoda«, lahko si torej mislimo, kako da se jim godi in vsled tega se ne čudimo, če se drug za drugim izgubiva iz domačije, v sosednje dežele.

Kranjsko. Kako trdno da je včasih pri kakem »narodnjaku« rodoljubje, kaže se žal, da tudi pri kranjskih Slovencih, kajti v občinah pa tudi sem ter tje v zadrugah se dopisuje še nemški, da-si so »narodnjaki« v njih na vrhu. — Novo pevsko društvo se je ustanovilo v Ljubljani ter je bila zadnja nedeljo slovesna ustanovitve neki prav srečna.

Primorsko. Slov. društvo »Sloga« v Gorici je sklenilo odpreti v jeseni še drugi otroški vrtec in pajejedorazredno šolo v Gorici. Doslej je že eden otroški vrtec in trirazrednica za slov. dekleta. — Sejem za svileni volno v Gorici prične se te dni, toda blaga se ni pričakuje veliko, ker leto ni ugodno za sviloprejkice.

Tržaško. Mestni zastop v Trstu je dovolil 500 gl. udovam ponesrečenih rudokopov v Pribramu. To je vredno, da se zapiše, kajti doslej v tem zastopu niso imeli oči za avstrijske potrebe. — Noša okoličanskih žen in deklet je kaj lepa, dopade se človeku, celo Lahu. Žal samo, da jo ženske že rade izpreminjajo v mestno nošo, ne njim na čast.

Hrvaško. Koliko da izda v političnih rečeh število državnih uradnikov, zna pač mesto Zagreb sedaj dobro, kajti tudi to mesto trobi, če se sodi po volitvah, v madjarski rog in domače, hrvaško prebivalstvo upira se zastopj zoper nje: zoper uradnike, katerih je toliko, da obvelja njih volja vselej, če tudi zoper večino drugih prebivalcev.

Ogersko. Kronanske svečanosti so v Budimpešti minile; bile so velike, toda madjarske, nikakor pa ne take, da bi jih bili veseli drugi narodi. — Svetli cesar je privolil, da se imenuje poslej Budimpešta glavno in prestolno mesto, torej je v tem enako Dunaju. Razločuje pa se v tem, da plačamo mi v Avstriji po 70. Madjari pa samo 30 delov za stroške države. Kar zadeva pravice, stoji pa na robe: Madjari določujejo vse, mi v Avstriji pa ničesar — ako Madjarom ni po volji.

Vunanje države.

Rim. Sveti oče Leon XIII. so podelili dr. Kathreinu, podpredsedniku v državnem zboru na Dunaji, red sv. Gregorija. To odlikovanje kaže, da so sv. oče veseli novih postav v oziru ljudskih šol v Tirolah, za katere ima ravno dr. Kathrein največje zasluge.

Italijansko. V državnem zboru v Rimu so na

zadnje vendar-le dovolili ministerstvu državni proračun za pol leta. Stvar se je sicer dolgo vila, toda kaj so hoteli? Plačila so potrebna in če tudi nima ministerstvo zaupanja v drž. zboru, plačati se v državi mora in vse eno je h koncu, kdo da to stori, ako ne stori tega iz svojega žepa. Nobeno ministerstvo pa ne plačuje državnih stroškov iz svojega žepa.

Francosko. Stvari v francoski republiki so sicer zmedene, vendar pa jih sedanja vlada razvija še precej srečno in tako gredo naprej, ne da ljudje vedo, kako da se končajo na zadnje. Tudi vlada tega ne zna, vendar pa se republika utrjuje in nje predsednik, Sadi-Carnot zanje, kedar pride v kako večje mesto, časti malo drugačnje, kakor kralj ali cesar. Čudno je to, da so tudi škofje včasih za-nj, v Lotaringiji pa se ljudstvu to ni dopadlo.

Angleško. Gotovo je, da znaga pri sedanjih volitvah stranka sedanje vlade, tedaj stranka, ki ne mara veliko za pravico, vsaj ne nasproti katoliški cerkvi, izlasti pri katoliških lreih. Žal, da so ti krivi si sami, če ne mara vlada za-nje, kajti nesloge je pri njih več, kakor je nje treba.

Nemško. Vse kaže na to, da splavlje Bismarek zopet na vrh, kajti v liberalnih listih zunaj kolikor je taci v Nemčiji in nje, piše se za-nj in skorej je podoba, da je Nemčije konec, ako ne postane Bismarek zopet državni kancelar. Dobro je samo to, da listi, če so tudi nemški čez silo, niso — nemški cesar. Na cesarskem dvoru v Berlinu pa še za trolasega kancelarja nimajo, vsaj doslej še ne, potrebnega mesta. Daj Bog, da ga ne bode treba.

Rusko. Iz tega, da je car prišel v Kiel, pozdravit nemškega cesarja, ne smemo sklepati, da ste se Nemčija in Rusija sprijaznili. O tem ni brati niti v ruskih, niti v nemških listih, pač pa se hvali francoska vlada, da stoji Rusija za-njo, tedaj zoper Nemčijo. Večni Bog zna, kaj je na tem resnice. — Zelezнице stavijo se v Sibiriji nove, najb lj pa še take, ki imajo pomena kaj v kaki vojski.

Bolgarsko. Knez Ferdinand biva sedaj v Angliji in izkazuje se mu ondi čast, kakor dohaja vladarju. Bolgari ali vsaj njih vlada kaže se vsled tega vesela in sodi, da prizna angleška vlada prej ali slej kneza za vladarja, ne mara še zoper Rusijo. Za to pa je še časa!

Tursko. O vladi sultanovi je sedaj vse tiho in tudi o sultanu ne govori se veliko, skorej je podoba, kakor da ga več ni ali da je bolan na smrt. V Carigradu je vse mogoče.

Afrika. Angležani so v Kongu neki zmagali domače vojske, ni pa gotovo, če je to za tiste kraje sreča, kajti Anglež je »kramar«, on išče povsod svojih koristij in ne gleda na to, kaj da postane potlej iz domačih ljudij, iz njih blagostanja. Tako ravnanje je krivo in ni krščansko.

Amerika. Največ upanja ima sedanji predsednik republike »združenih držav«, da bode izvoljen tudi za prihodnja štiri leta, poleg njega pa dobila največ glasov Blaine in Mac Kinley.

Azija. V Teheranu je nastala kolera in se širi neki sila naglo po deželi. Bog nas je varuj!

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Nilova planjava je jako zanimiv del zemlje. Če dalje bolj na jug, lepše je obdelana. Rodovitnost nje je

se sedaj čudovita, saj pa tudi sega do tri metre globoko črna, masna prst. Po pravici se je imenoval že nekdanji kraj »žitnica Grkov in Rimljanov«. Videl sem brezštevila vasij, kojih kočice so iz surovega blata izdelane in druga na drugo poslonjene. Drevje sem opazoval mogočne, visoke stebre palm, na vrhu z lepo širokolistno krono, tamariske, terebinte, sykomore (indijske fige), močnejše ko naše hrastje, smokve in oljke brez števila.

Življenje na polji je kaj zanimivo. Moški v belih dolgih kaftanih, žene le ali v črni ali sivi obleki, do očí zakrite, brez števila na pol nagih malih kričočev, koze, ovce, bivoli, kamele, dromedari, osli, konji, vse je na polji. Mali beli šotori so tu in tam postavljeni v deteljišče, okoli se pase živina. Ječmen in pšenica je že požeta, koruza dozorela (koncem marca). Pavola, ki ne potrebuje deža in v septembru dozori, je večinoma že posejana. Za čiščenje pavole so po vasih velike tovarne in stroji. Pravil je beduin (navadno radi lažejo; da le ima kaj zanimivega povedati, mu za kratko žalostno ali strašno dogodbo ni skrb), da se je nedavno v eni teh fabrik dečko v pavolo v skladišču spat vlegel. Stroj pa ga je tako zmel, da so se sledi poznali le na krvavi pavoli.

Vsa polja so v zvezi z velikimi Nilovimi kanali (vodovodi). Dež tu ne pada od aprila do decembra. Reka Nil začne rasti koncem junija, prestopi in do oktobra poplavi vso zemljo. Mlaj, ki ga voda zapusti, gnoji njive. Razven tega si priden kmet kraj svojih njiv skoplje jarke, v katere se voda vzdiguje iz kanala z vodenim kolesom, »zakije« imenovanim, ki ga zopet noč in den lepo po malem z vitalom brez gonjača žene bivol. Z jarkom se da pa voda napeljati v vsaki razgon, do vsake rastline. Kar je pri nas spravljano gnoj, to je tam napeljevanje vode. Vsi niso tako marljivi, marveč ležijo ali sedijo ob studenih (Nilove vode) ob cesti, kojih je več, kakor semtertje naših križev. Tu je zapokopan kaki »svetnik«, zavoljo tega ima pa studenec obliko kapele in se imenuje »veli«.

Letos (1889) se boji vse slabe letine. Nil ni nastopil in poplavljal, kakor bi moral. Beduin si pripoveduje skrivnostno: Mahdi je zadelal Nilove vire. Mimorede bodi še omenjeno, da še se nikomur ni posrečilo preiskati Nilovih virov, niti je dognano, kako da voda že toliko tisočletij tako redno pride in odide.

Arabljani kmet nikakor ni tako ubog, kakor se semtertje popisuje. Res vidiš borne kolibe, ali te so mu ljubše, ko vse palače, katerih ni vaju. Ima malo, ali še manj potrebuje. Zlato in srebro kar mogoče skriva v zemljo, da mu ga ne vzamejo vojaki, ki pobirajo šlibro. Da ne vzbudi pohlepnosti teh pijavice, ide tudi v borni obleki, ki naj bi kazala njegovo popolno revščino.

Med potom nadlegoval nas je nekoliko časa veter »hamzin« (»samum«), ki donaša iz puščave droben, vsako špranjico prerijujoči pesek. Nič ni pomagalo se zapirati. Bili smo beli ko mlinarji in težavno si prali oči in obraz v hotelu »de Nil« v Kahiri. (Dalje prih.)

Smešnica. Neki trgovec je hvalil kmetu blago, katero je pri njem kupoval tako-le: »To Vam je roba, ki Vas drži večno in potem še lahko daste napraviti za sinčka dve kamizoli«.

Razne stvari.

(Svitli cesar) je kr. šolskemu svetu pri Sv. Marku nižje Ptuj podelil 250 gld. v poravnanje dolgov za tamošnje šole in odločil 5000 gld. za ubožce v Budimpešti, v spomin 25letnice kronanja za kralja ogerske države.

(Bismarck.) V nedeljo, dne 19. junija pride knez Bismarck na Dunaj, k poroki svojega sina, grofa Herberta. Ni dvoma, da ga gredo gledat njegovi prijatelji izmed naših Nemcev in tedaj bode za gostilničarje na Dunaji »dan žetve«.

(Ljudska veselica) je bila v Gradci v nedeljo, dne 12. junija, v spomin 700 let, odkar je stajarska vojvodina združena z avstrijsko nadvojvodino. Veselico je priredil deželni odbor in dobiček pripade požarni bratovi v Gradci.

(Šulverein.) Nemški šulverein išče denarja za nov otroški vrtec v Mariboru, zato priredi v nedeljo dne 26. junija ljudsko veselico v »ljudskem vrtu«. Ljudje pa vam sedaj nimajo nič kaj veselja do takih veselice, kajti žep se jim ožemlje skoraj po sili, veselje pa — obeta.

(Ubežnik.) Iz Laškega trga je pobegnil pekovski učenec 18 letni Karl Velepeč ter jo je neki mahnil proti Mariboru, vendar ga v tem mestu ni še nihče videl.

(Kopalische.) Radinsko kopalische ima sedaj že precej gostov in dobi neki k malu še tudi kapelo. Tudi za pošto se stavi novo poslopje in potem pride na vrsto poslopje za kopel, kerje dosedanje za veliko premalo.

(Društveno.) V Vojniku odpre se v nedeljo, dne 19. junija ob 4 popoldan v sobanah gosp. Karola Vrečarja, p. d. Stari Vrečar, »Katoliško slovensko političko društvo Edinost«. Godbo preskrbi Šmarijska godba. K obilni vdeležitvi vabi Začasni odbor.

(Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) za Brežiski okraj ima svoj letni občni zbor v nedeljo, v 19. dan junija 1892 ob 4. uri popoldne v hotelu Klembas v Brežicah z nastopnim redom: nagovor načelnika, poročilo zapisničarja, poročilo blagajnika, volitev novega načelnika in možni nasveti. Po zborovanju, ob 8. uri zvečer igrajo vrli gledaliski diletantje Brežiske čitalnice v korist podružnice dve gledaliski igri: »Ženski jok« in »Štampilhar mlajši«, kateri so že letos igrali z izvrstnim uspehom. Po igri je prosta zabava s petjem. S tem prijazno vabimo vse ude in prijatelje podružnice, da se udeležijo zborovanja in veselice. Načelnstvo.

(Živinska razstava.) V Solčavi imajo dne 25. rožnika živinsko razstavo. Namen je razstavi, naj bi se živinorejci vneli za umno živinorejo. Za prav lepo ovčjo, govejsko in konjsko živino je c. kr. kmetijska družba v Gradcu odločila po prizadevanju pl. g. Haupta 150 gld. in je obljubil siavni okrajni zastop Gornjegrajski 50 fl., darovala bo tudi Solčavska občina 50 gld. K tej živinske razstavi, vabi uljudno Solčavska občina vse prijatelje živinoreje.

(Marija pomaga na Brezje.) Dne 25. junija pelje posebni vlak po zelo znižani ceni iz spodnjega Stajarskega in Notranjskega na Sv. Višarje in k Mariji pomaga na Brezje. — Pojasnila o tem in o voznih listih daje potovalni odbor v Ljubljani Marijin trg št. 1.

(Javna zahvala.) Odbor akad. društva »Triglava« v Gradci se tem potem toplo in iskreno zahvaljuje vsem p. n. vdeležencem iz okolice Šmarijske in gostom iz oddaljenih krajev, sosebno pa narodnim p. n. danam in gospodom trgovcem Šmarija in St. Jurija, ki so z res redko požrtvovalnostjo in neumornim trudom delovali na to, da se je naš izlet v Šmarije vzlic neugodnemu vremenu tako sijajno in vsestransko krasno obnesel. Nadalje se zahvaljuje odbor č. g. županu trga St. Jurjskega, g. dr. G. Ipavcu, deželnemu glavarju namestniku, g. dr. Jurteli, predsedniku Šmarijske čitalnice, g. kaplanu Štabcu, gg. pevcem iz Šmarija pod vodstvom gospoda nadučitelja Jurkoviča in sl. Celjskemu kvartetu na blagovoljnem sodelovanju. Srčna zahvala tudi gosp. drd. Hugonu Kartinu, ki se je toliko potrudil za svoje brate Triglavane. Odbor.